

Adli Bilimler Dergisi son 4 sayı konuları

***Sağlık Kuruluşlarında Kadın Çalışanların Psikolojik Yıldırma (Mobbing) Davranışlarına Maruz Kalma Durumları (Fethiye Örneği) ***

***-BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ ACİL SERVİSİNE BAŞVURAN ADLİ VAKALARIN RETROSPEKTİF OLARAK İNCELENMESİ**

***ERİŞKİN ve PEDIATRİK HASTALARDA AMELİYAT ÖNCESİ ONAM HAKKINDA ANESTEZİ DOKTORLARININ FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

***FENOMEN ANNENİN SOSYAL MEDYA PLATFORMU ÜZERİNDEN ÇOCUĞA ŞİDDETİ**

***MALULİYET RAPORLARININ POSTTRAVMATİK STRES BOZUKLUĞU *-MULTİSİSTEMİK TERAPİ: ÇOCUK SUÇLULARIN İYİLEŞTİRME ÇALIŞMALARINDAKİ ETKİLİLİĞİ**

*** ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALI'NDA**

*** COLLUM ANATOMİCUM'A MORFOMETRİK YAKLAŞIM**

***BİR OLGU SUNUMU: VASIYETNAMENİN İPTALİ DAVASI NEDENİ İLE TASARRUF EHLİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

***ASI YÖNTEMİ İLE İNTİHAR EDEN 13 YAŞINDAKİ ÇOCUK OLGUDA PSİKOLOJİK OTOPSİ**

***ÇOCUK YAŞTA GEBELİKLER VE ADLİ SORUNLAR**

***ACİL SERVİS HEMŞİRESİNİN ADLİ OLGULAR KARŞISINDAKİ YASAL SORUMLULUKLARI**

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE ADLİ SOSYAL HİZMET UYGULAMALARINA GENEL BAKIŞ

2019 Eylül Sayısı

1-Sağlık Kuruluşlarında Kadın Çalışanların Psikolojik Yıldırma (Mobbing) Davranışlarına Maruz Kalma Durumları (Fethiye Örneği) *

Bahadır Binici¹, Serap Selver Kipay², İ. Hamit Hancı³

1 Kalite Yönetim Direktörü Erzurum Nenehatun Kadın Doğum Hastanesi

2 Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

3 Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Özet :Giriş: Yıldırma (mobbing) işyerinde genelde bir kişiyi hedef alan sistemli olarak tekrarlanan ve ahlaki olmayan, düşmanca davranış biçimidir. Amaç, hedef alınan kişiyi sindirmek, yıldırma, çaresiz bırakarak işten ayrılmaya zorlamaktır. Yıldırmanın oluşumunda kişisel nedenler kadar örgütsel faktörler de rol oynar. Kıskançlık, hırs, kötü kişilik gibi kişisel nedenlere kötü yönetim, monotonluk gibi işyeri özellikleri de eklenince mobbing için uygun ortam hazırlanmış olur. Yıldırma, dünyada her iş kolunda görülebilen, kurbanı fiziksel ve

ruhsal olarak etkileyen ve verimlilik düşüşü, işten ayrılma gibi sebeplerle kurumlara zarar veren bir hastalıktır. Bu nedenle; çalışma Fethiye’de sağlık kuruluşlarındaki kadın çalışanların psikolojik yıldırma (mobbing) davranışlarına maruz kalma durumlarının belirlenmesi ve daha sonra bu konu ile ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla planlanmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırma Muğla ili, Fethiye ilçesinde bulunan sağlık hizmeti veren kuruluşlarda yürütülmüştür. Araştırmaya katılmayı kabul eden 250 kadın çalışan araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından bilimsel kaynaklar desteği ile hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16.0 bilgisayar paket programında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırma kapsamında incelenen kadınların büyük bir çoğunluğunun 29-34 yaş grubunda, evli, üniversite mezunu, hemşire, 6-10 yıllık bir mesleki deneyimlerinin olduğu, 0-3 yıldır şu an çalıştıkları kurumda görev yaptıkları, idari görevlerinin olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca kadınların az sayıda da olsa (%16,8 ve altı) sağlıklarına, sosyal ilişkilerine, itibarlarına, kendilerini göstermelerine ve iletişim durumlarına, mesleki durumlarına ve yaşam kalitelerine yönelik saldırılara maruz kaldıkları tespit edilmiştir. İlave olarak kadınların yöneticileri tarafından yıldırma davranışlarına maruz kaldıkları ve bu yıldırma davranışlarına yönelik işlerine daha fazla bağlanıp çalıştıkları, daha özenli ve daha çok çalıştıkları veya uğradıkları haksızlığı ilgili bireyle yüz yüze konuşup çözmeye çalıştıkları belirlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Araştırma sonucunda kadınların; kadınların fiziksel olarak ağır işler yapmaya zorlandığı, iş arkadaşlarından izole edilmiş iş ortamlarının verildiği, haklarında asılsız söylentilerin yapıldığı, kararlarının sürekli sorgulandığı, diğer çalışanların yanında onur kırıcı, aşağılayıcı şekilde konuşulduğu, sözlerinin sürekli kesildiği, yüzüne bağırılıp, yüksek sesle azarlandığı, diğer çalışanlar tarafından kendilerini gösterme olanaklarının kısıtlandığı, yaptıkları işlerin hissettirilmeden kontrol edildiği, sorumluluk alanlarının kendilerine danışılmadan değiştirildiği ve kendilerine özgü hiçbir özel görevin verilmediği, geçersiz nedenlerle uyarı aldıkları, yaptıkları işlerin önemsiz ve küçük görüldüğü ve en fazla yöneticileri tarafından yıldırma davranışlarına maruz kaldıkları tespit edilmiştir. Kadınların bütün bu yıldırma davranışlarını önlemeye yönelik yaklaşımları incelendiğinde; eleştiri almamak için yaptıkları işlere daha fazla özen gösterdikleri ve daha özenli, daha çok çalıştıkları saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda araştırma kapsamında incelenen kadınların yıldırmaya çok fazla maruz kalmadıkları belirlenmiş olsa da büyük bir çoğunluğunun işlerinde daha özenli, titiz ve daha çok çalıştıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Aslında kadınların işyerinde yıldırma davranışlarıyla karşılaştıkları ancak ya yıldırma davranışlarının ne olduğunu bilmedikleri ya da farkında olmadıkları veya korktukları düşünülebilir. Konuya ilişkin farkındalık yaratmak ve yıldırma davranışlarına yönelik doğru baş etme stratejileri geliştirebilmek amacıyla düzenli bilgilendirme toplantılarının yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi ayrıca farklı popülasyonlarda çalışmanın yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Yıldırma, Psikolojik Zorbalık, Kadın, Sağlık Çalışanları, Mobbing

2- *BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ ACİL SERVİSİNE BAŞVURAN ADLİ

VAKALARIN RETROSPEKTİF OLARAK İNCELENMESİ

Yurdagül ERDEM¹, Mustafa Volkan DÜZGÜN²

¹Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Prof. Dr.

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Arş. Gör.

ÖZET:Hastanelerde adli vakaların en çok karşılaşıldığı yerler acil servislerdir. Bu çalışma, Eylül-Aralık 2015 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin acil servisine gelen adli vakalar üzerinde retrospektif tanımlayıcı tipte yapılmıştır.

Çalışmanın yapıldığı dönemde gelen 527 adli vakanın yaş ortalaması 29,48±19,01 yıl olup, %58,3'ü erkek, %41,7'si kadınlardan oluşmuştur. Vakalar sıklık sırasıyla trafik kazaları (%27,7 n:146), zehirlenme ve öz kıyım (%19,9 n:105), darp (%17,3 n:91), düşmeler (%13,1 n:69) ve diğer (elektrik çarpmaları, iş kazaları, yanık ve yabancı cisim aspirasyonları) nedenlerden oluşmuştur. Adli vakalar en fazla 19-33 yaş arasındaki erkeklerde olup, en çok başvuru (%42,7) 16-24 saatleri arasında olmuştur. Vakaların %62,6'sı taburcu edilmiş, %31,7'si servise yatış yapılmış, %5,7'si ise ölümlle sonuçlanmıştır. Trafik kazalarının %50'si, düşme vakalarının %71'i hastane yatışıyla izlenmiştir.

Acil servise getirilen adli vakaların büyük kısmı trafik kazalarıdır. Bu nedenle trafik kazalarının önlenmesi için makro düzeyde politikaların oluşturulması, mikro düzeyde eğitim önlemleri ile koruyucu-önleyici girişimlerin planlanması önerilebilir. Diğer adli vakalar olan darp, özkıyım, zehirlenme ve düşmelerin nedenlerinin ayrıntılı olarak araştırılması, konuya ilişkin toplumsal sosyolojik çalışmaların artırılması gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Acil Servis, Adli Vaka, Kazalar, Sağlık personeli

3- ERİŞKİN ve PEDİATRİK HASTALARDA AMELİYAT ÖNCESİ ONAM HAKKINDA ANESTEZİ DOKTORLARININ FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Erşan Pişkin¹, Uğur Koca¹, Volkan Hancı¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD

ÖZET:Amaç: Çalışmamızın amacı, ülkemizdeki Anesteziyoloji ve Reanimasyon hekimlerinin aydınlatılmış onam hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmek ve bu önemli konuya karşı farkındalık oluşturmaktır.

Gereç ve Yöntem: Erişkin ve pediatrik hastalarda onam ile ilgili 33 sorudan oluşan anket ülkemizdeki Anesteziyoloji ve Reanimasyon hekimlerine internet aracılığıyla e-posta yoluyla yollandı. Anket sonucunda toplanan veriler SPSS 15.0 veri tabanına girilerek analiz edildi.

Bulgular: Çalışmamıza toplam 304 Anesteziyoloji ve Reanimasyon hekiminden 141'i (%46,4) Tıpta Uzmanlık Öğrencisi (TUÖ), 106'sı (%34,9) uzman hekim ve 57'i (%18,8) öğretim üyesiydi. Katılımcıların 156'ı erkek, 158'i kadındı. Çalışmamızda operasyona girecek erişkin olgulardan yazılı onam alanların sayısı 264(%86,8) olarak bulundu. Poliklinik şartlarında yeterli bilgi verdiğini

düşünenlerin sayısı ise 121(%40,2) olarak belirlendi. Elektif cerrahi planlanan pediatrik olgularda, ebeveynin bilgilendirilmesi ve onam alınmasının yeterli olduğunu düşünen hekim sayısı 159(%52,3) olarak belirlendi. Çalışmamıza katılımcılarına, “Sizce psikolojik ve mental gelişimi yeterli olan çocuk hastalardan, kendilerine uygulanacak tıbbi girişim ile ilgili olarak onam alınması gereken minimum yaş sınırı ne olmalıdır” sorusu yöneltildiğinde alınan cevabın ortalaması 14,13±3,27 olarak belirlendi.

Sonuç: Anket çalışmamızda elde ettiğimiz verilere göre, çalışmamıza katılan hekimlerin eğitim sürecinde aydınlatılmış onam kavramı ve adli yükümlülükleri ile ilgili eğitim alma oranları düşük çıkmıştır. Eğitim eksikliği günlük pratikte aksaklıklara yol açmaktadır. Pediatrik hastalardan onam alınma yaşı, pediatrik hastalara yönelik çalışmalarda aktif/pasif onam kavramları gibi konuların ülkemizdeki anestezi hekimleri için hala netlik kazanmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anestezi ve Reanimasyon Hekimleri, Aydınlatılmış Onam, Çocuklarda Aydınlatılmış Onam, Farkındalık, Bilgi Düzeyi

2019 Aralık Sayısı

1- FENOMEN ANNENİN SOSYAL MEDYA PLATFORMU ÜZERİNDEN ÇOCUĞA ŞİDDETI

Makbule Kurt¹, Prof. Dr. Işıl Pakiş²

1 Bahçeşehir Eğitim Kurumları, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü

2 Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı

ÖZET:Amaç: Günümüzde anneler; alışverişten bilgi edinmeye, çocuk yetiştirmeden ticari faaliyete kadar birçok alanda teknolojiyi kullanmaktadır. Gelişen teknolojinin kullanımı tüm toplumu etkilemektedir. Etkiler devam ederken, çevrimiçi durumda yaratılan risklerin, çocuklar açısından tehlikeli boyutlara geldiği gözlenmektedir. Çalışmada amaç; sosyal medya üzerinden fenomen anneleri belirleyerek anne ve çocuğa ait özellikleri araştırmak, bu özelliklerin çocuk istismarı ile ilişkisini saptamaya çalışmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada; 01 Ağustos 2018-20 Mart 2019 tarihleri arasında fenomen, anne, mom, annesi kelimeleriyle birlikte, oyuncu, akademisyen, enerjik gibi annenin kendini tanımladığı kelimelerle arama motorunda arama yapılmış, anneler instagram hesabı üzerinden ekleme talebi onayı alınarak takip edilmiştir. Bunlardan 10.000 ve üzeri takipçisi bulunan toplam 121 anne çalışmaya alınmıştır. Verilerin analizi SPSS 18.00 programında yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya alınan annelerin yaşı 20-50 arasındadır. En yüksek oranda paylaşım yapılan çocuklar, 2-6 yaş, erken çocukluk dönemi (%43,8) çocuklarıdır. Bu çocukları %38,8 ile 0-2 yaş bebeklik dönemi çocukları takip etmektedir. Annelerin %67,8'i beslenme, çocuk gelişimi, oyun atölyeleri ile ilgili danışma yapmaktadır. Annelerin %9,9'u çocuğun özel ve sosyal ortamı ile ilgili bilgileri paylaşmaktadır.

Sonuç: Sosyal medyanın çocuktaki olumsuz etkisini ve istismarı engellemek için aileleri bilinçlendirme çalışmalarının yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Çocuk hakları çalışmaları yapan sivil toplum örgütleri, kamu kurumları, eğitim kurumları ve medyanın bu alanda farkındalıklarının artırılması da önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Fenomen anne, sosyal medya, çocuk istismarı

2 -MALULİYET RAPORLARININ POSTTRAVMATİK STRES BOZUKLUĞU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Eniscan KARAALP

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ÖZET:Posttravmatik stres bozukluğu (PTSB), yoğun stresör sonrası kişide sıkıntı yaratacak düzeyde olayları tekrar yaşama (flashback), travmatik olayı hatırlatıcı uyarlardan kaçınma davranışları, uyarılmışlık hali ve eşlik eden duygudurum bozuklukları gibi semptomların ortaya çıktığı ve en az 1 ay süre ile devam eden mental bir bozukluktur. Kişilerin kendi deneyimleri neticesinde bu semptomlara neden olan travmatik olayların başında trafik kazaları gelmektedir. Trafik kazaları kişilerde hem bedensel hem ruhsal yaralanmalara yol açmakta, bu yaralanmaların bir kısmı zaman içerisinde iyileşirken bir kısmı sekel olarak kalmakta ve kişilerin iş gücü kaybı ile sosyal yaşamlarında zorluklara neden olmaktadır. Bu çalışmada başta trafik kazaları olmak üzere, bedensel ve ruhsal travma sonrası sekel olarak kalan psikiyatrik yakınmalar incelenerek literatüre katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalımıza Ocak 2019- Kasım 2019 tarihleri arasında maluliyet oranı tespiti için başvuru yapan 3314 hasta dosyası retrospektif olarak incelenmiş olup, PTSD tanısı konan 39 hasta değerlendirmeye alınmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilerek tanımlayıcı istatistikler elde edilmiştir. PTSD semptomları gösteren hastaların yaş ortalaması $31,20 \pm 13,02$, %51,3'ü erkek, %48,7'si kadındır. En sık dile getirilen psikiyatrik yakınma uyku sorunları, tekrar kaza yaşama korkusu, öfke sorunları ve olayı tekrar yaşantılama olarak saptanmıştır. Posttravmatik stres bozukluğu maluliyet oranı tayini için başvuru yapan hastalar ile yapılan görüşmelerde akla getirilmelidir. Muayenede yalnızca bedensel yaralanmalara odaklanılmamalı, özellikle anamnezde uyku problemleri, sinirlilik ve kazayı tekrar tekrar yaşama durumları ayrıntılı sorgulanmalıdır. Bu çalışma ile elde edilen bulgular literatüre katkı

sağlasa da ileride yapılacak kapsamlı ve çok merkezli araştırmalar ile daha fazla veri elde edilebilecektir. Anahtar Kelime: maluliyet, iş gücü kaybı, PTSD

3- *KASABIN BOĞAZLAMA İLE İNTİHARI: BİR OLGU SUNUMU

Ertuğrul GÖK¹, Recep FEDAKAR²

¹ Department of Forensic Medicine, Dicle University, School of Medicine, Diyarbakır, Turkey

² Department of Forensic Medicine, Uludag University, School of Medicine, Bursa, Turkey

ÖZET: Adli tıpta boyun ön kısmında bulunan kesici alet yaraları "boğazlama" olarak adlandırılmaktadır. Boğazlama ile ölüm olgularında orijin sıklıkla cinayettir ve seyrek olarak intihar veya kazadır.

Uzun yıllar kasaplık mesleğini yapmış olan olgumuz, evde ölü bulunan 65 yaşındaki erkektir. Cesette boyun ön yüzde sol yandan ortaya uzanan 14x5 cm ebadında 1 adet öldürücü nitelikte kesici delici alet yarası saptandı. Cesetten alınan örneklerin analizlerinde herhangi bir toksik madde saptanmadı. Kişinin ölüm sebebinin kesici delici alet yaralanmasına bağlı adale, trakea ile büyük damar kesilerine bağlı dış kanama ve solunum yetmezliği sonucu meydana geldiği rapor edildi. Adli tahkikat dosyasına göre; yaklaşık 3 yıldır dudağında gittikçe büyüyen tümöral kitle olduğu, ancak hastalıktan korkması ve ihmali nedeniyle hastalığının kesin tanısının konulamadığı, bu rahatsızlığından dolayı moralinin bozuk olduğu, ölmeden son 10 gündür iyice ruhsal bunalım içinde olduğu kayıtlıdır. Bu olgu orijin olarak intihar olması nedeniyle ilginç bulunarak sunuldu. **Anahtar Kelimeler:** İntihar, Boğazlama, Otopsi

4- MULTİSİSTEMİK TERAPİ: ÇOCUK SUÇLULARIN İYİLEŞTİRME ÇALIŞMALARINDAKİ ETKİLİLİĞİ

Belgin Üstün Güllü¹

H. Gülsen Erden²

1Uzm. Psk., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

2Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Psikoloji AD

Yazar (sorumlu) iletişim bilgileri:Uzm. Psk. Belgin Üstün Güllü

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD,

ÖZET:Multisistemik Terapi (MST), ev dışında ya da aile içerisinde yüksek risk grubunda olan ve yıkıcı antisosyal davranışlar gösteren çocuklar için geliştirilmiş kanıta dayalı bir terapi yöntemidir. Uygun maliyetli olması ve kısa dönemde etkili sonuçlar ortaya çıkarma gücü açısından önemli bir iyileştirme yöntemidir. Davranış

problemlerinin çoklu faktörlerden kaynaklandığını ileri süren MST, bu faktörlerin her birine ayrı ayrı odaklanmakta ve çocuğu ve aileyi doğal ortamlarında ele alıp müdahale sürecine katmaktadır. Antisosyal davranışlar, sapkın cinsel ilgi ve davranışlar, madde kullanımı (druguse) üzerindeki etkililiği yapılan çalışmalarla da ortaya konulmuştur. Bu makalede çocuk suçluların iyileştirilmesinde kullanılan müdahale yöntemlerinden Multisistemik Terapinin kuramsal temeli, klinik uygulamadaki ilkeleri ve uygulamadaki etkililiği konusunda bilgi verilmiştir. **Anahtar Kelimeler:** multisistemik terapi, çocuk suçlular, tedavi, kanıta dayalı uygulamalar

2020 Mart Sayısı

1- ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALI'NDA 2012-2018 YILLARI

Arş. Gör. Dr. Zehra ARSLAN¹, Arş. Gör. Dr. Ozan KUTLU¹, Prof.Dr. Gürol CANTÜRK²

1 Ar. Gör. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

2 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ÖZET:Amaç: Ankara Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nda değerlendirilen adli raporlarda yer alan olayların türü, olayların gerçekleştiği yaş aralıkları, cinsiyet, yıl ve aylara göre dağılımlar, basit tıbbi müdahale ile giderilme ve yaşamsal tehlike oluşturma durumları değerlendirilmiş ve öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kurumumuza Ocak 2012 ve Aralık 2018 tarihleri arasında başvuran 1053 olgunun raporları geriye dönük değerlendirilmiştir.

Bulgular: Değerlendirilen 1053 adli rapordaki şahısların %65,5'i (n=690) erkek, %34,5'i (n=363) kadın olup, en çok vaka 21-30 yaş arasında %21,8 oranında görülmüştür. Olay türlerine bakıldığında %32,4 (n=341)'ü olmak üzere en çok araç içi trafik kazası, ikinci olarak %21,5 (n=226)'i kasten yaralama olduğu görülmüştür. Erkeklerde %32,5 (n=224) oranında en çok araç içi trafik kazası, %24,3 (n=168) oranında ikinci olarak kasten yaralama vakaları görülürken, kadınlarda %32,2 (n=117) oran ile araç içi trafik kazası, ikinci sırada %21,5 (n=78) oran ile araç dışı trafik kazası bulunmaktadır.

Sonuç: Adli olaylarda cinsiyet dağılımının erkek lehine fazla olması, trafik kazalarının en sık adli rapor yazım sebebi olması literatür ile uyumludur. Kadın cinsiyette erkek cinsiyete göre yüksek çıkan ve 11-20 yaş aralığına yoğunlaşan intihar girişimi olguları literatür ile uyumlu bulunup dikkat çekicidir. Adli olguların sık görüldüğü 11-20 yaş ve 21-30 yaş gurubu popülasyonda yer alan adölesanlara psikiyatrik desteklerin, trafik eğitimlerinin, yasal haklarıyla ilgili eğitimlerin artırılması gerektiği önerilmektedir.**Anahtar sözcükler:** Adli Tıp, Adli Rapor, Trafik Kazası

2- COLLUM ANATOMICUM'A MORFOMETRİK YAKLAŞIM

Nazlı Gülriz ÇERİ*

*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

ÖZET:Amaç: Omuz eklem kapsülünün kemiğe yapıştığı kısım olan collum anatomicum caput humeri'nin daraldığı bölgeyi oluşturur. Bu bölgenin morfometrisinin iyi bilinmesi için cinsiyetler ve taraflar arasında ölçümler yaparak değerlendirmeyi amaçladık. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmamıza 60 (30 sağ-30 sol) kadın, 60 (30 sağ-30 sol) erkek kuru erişkin humerus kemiği çalışmaya alınmıştır. Humerus'un boy uzunluğu ve collum anatomicum çevre ölçümleri kaydedilmiştir.

Bulgular: Collum anatomicum çevresi her iki tarafta cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık gösterdi ve erkeklerde kadınlara göre yüksek olarak bulundu. Collum anatomicum çevresi taraflar arasında anlamlı bir farklılık göstermedi. Humerus uzunluğu her iki tarafta cinsiyetler arasında anlamlı farklı olup, humerus uzunluğu erkeklerde kadınlara göre yüksek saptandı.

Sonuçlar: Collum anatomicum'un morfometrik olarak değerlendirilmesi anatomisinin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak ve cinsiyetler arasında bulduğumuz ölçüm farklılığının cinsiyet tayinine ışık tutacağını düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: humerus, antropometrik, collum anatomicum

3- BİR OLGU SUNUMU: VASIYETNAMENİN İPTALİ DAVASI NEDENİ İLE TASARRUF EHLİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Büşra ÇELİK ARSLAN¹, Gürol CANTÜRK²

¹Ar. Gör. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

²Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ÖZET: Resmi vasiyetname; resmi memur tarafından, iki tanığın katılımıyla hazırlanan ve Türk Medeni Kanunu Madde 502'ye göre kişinin yapabilmesi için ayırt etme gücüne sahip ve on beş yaşını doldurmuş olmasının gerektiği ölüme bağlı hukuksal bir işlemdir. Medeni Kanun Madde 557'ye göre "...tasarruf miras bırakanın tasarruf ehliyeti bulunmadığı bir sırada yapılmışsa, tasarruf yanılma, aldatma, korkutma veya zorlama sonucunda yapılmışsa, tasarrufun içeriği, bağlandığı koşullar veya yüklemeler hukuka veya ahlâka aykırı ise, tasarruf kanunda öngörülen şekillere uyulmadan yapılmışsa" tasarrufun iptali için dava açılabilir. Kişinin vasiyetname düzenlediği sırada tasarruf ehliyeti bulunmadığının tespiti halinde işlemin iptalinin kabulü mümkün olacaktır. Ölmüş bir kişinin vasiyetname tarihindeki tasarruf ehliyetinin değerlendirilebilmesi için o dönemde şahsa ait her türlü tıbbi belgenin incelenmesi yol gösterici olmaktadır.

Bu yazımız Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nda tarafımızca 2018 yılına ait tasarruf ehliyetine dair bir raporun incelenmesi ile düzenlenmiştir. 2010 yılında tüm mal varlığını Türkiye'deki resmi bir yardım kuruluşuna bağışlayan murisin tasarruf

ehliyetinin değerlendirilmesi sırasında dikkat edilen hususlardan ve güncel hukuki yaklaşımlardan bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: tasarruf ehliyeti, vasiyetnamenin iptali

4- AĞIR METAL KAYNAKLI OKSİDATİF HASARDA METALLOTİYONEİNLERİN ÖNEMİ

Ahmet Hüsamettin BARAN*

*Öğr.Gör.Dr. Sinop Üniversitesi Durağan Meslek Yüksekokulu Eczane Hizmetleri Bölümü 57200

ÖZET:Ağır metaller toksik, biyobozunur olmayan, doğada kalıcı ve yüksek biyobirikim özellikleri nedeniyle canlı organizmaların sağlığını tehdit eden, doğal olarak oluşan ve endüstride sıklıkla kullanılan küresel bir halk sağlığı problemidir. Son yıllarda dünyada bilim insanlarının ağır metal kaynaklı toksisite çalışmaları hız kazanmıştır. Metalloiyoneinlerin sülfhidril gruplarıyla reaktif oksijen türlerini temizleyerek hücreleri ağır metal toksisitesine karşı koruduğunu gösteren çok sayıda çalışma olmasına rağmen, metalloiyoneinlerin antioksidan savunmadaki esas mekanizması tam olarak aydınlatılamamıştır. Bu derlemede, ağır metal kaynaklı oksidatif hasarda sisteinden zengin ağır metal bağlayıcı metalloprotein olan metalloiyoneinin serbest oksijen radikallerini temizleyici rolüne dikkat çekilmesi amaçlanmıştır. Anahtar kelimeler: ağır metal, metalloiyonein, serbest radikal, oksidatif stres

2020 Haziran Sayısı

1- ASI YÖNTEMİ İLE İNTİHAR EDEN 13 YAŞINDAKİ ÇOCUK OLGUDA PSİKOLOJİK OTOPSİ

Turan Tolga⁽¹⁾, Hösükler Erdem⁽¹⁾, Erkol Zerrin⁽¹⁾, Gündoğdu Veyis⁽²⁾, Samurcu Hakan⁽³⁾, Yılmaz Aziz⁽¹⁾

⁽¹⁾ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu

⁽²⁾ Adli Tıp Kurumu, Erzurum Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Erzurum

⁽³⁾ Adli Tıp Kurumu, Ardahan Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Ardahan

Özet: Giriş: Çalışmada, ası yöntemi ile intihar eden bir çocuk olgusu sunulacak, olguyu intihara götüren olası nedenlerin psikolojik otopsi ile analizi gerçekleştirilecektir.

Olgu Sunumu: Onüç yaşındaki erkek çocuk olgusu, hayvanları otlattıkları yerde ablası tarafından ağaca asılı durumda bulunmuştur. Ailesinin ve tanıkların ifadelerinden; köyde

olgudan başka çocuk bulunmadığı, kendisinden iki yaş büyük ablası dışındaki köy sakinlerinin tümünün orta veya ileri yaş grubunda olduğu, annesinin bir yıl kadar önce ilçede tavuk kümesinde çalışmaya başladığı için genelde haftada bir gün eve geldiği, olgunun babası ve kendisinden iki yaş büyük ablası ile birlikte aynı evde yaşadığı öğrenilmiştir. Annesi dışarıda çalıştığından onu göremediği için olgunun üzüntü duyduğu, garip, boynu bükük durumda görüldüğü, annesi eve geldiğinde sevindiği, gittiğinde üzüldüğü, son zamanlarda çok sinirli olduğu, bir şey söylendiğinde hemen alındığı, odaya geçip ağladığı, istediği yapılmadığı zaman yüzünü astığı ifade edilmiştir. Olay günü ablası, olay yerine gittiğinde olguyu normalde eşeklerin bağlandığı ağaçta, eşekleri bağladıkları ipte asılı durumda bulduğunu belirtmiştir. Yapılan otopsi sonucunda küçüğün ölümünün ası sonucunda meydana geldiği tespit edilmiştir. **Sonuç:** Yaşadığı köyde hiç yaşıttının, arkadaşının bulunmamasının, annesi bir yıldır dışarıda çalıştığı için onu sadece haftada bir gün görebilmesinin, evde sadece babası ve ablası ile birlikte yaşamasının, olguyu intihara götüren depresyon tablosunu tetiklediği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Çocuk intiharları; İntihar nedenleri; Ası; Depresyon.

2- ÇOCUK YAŞTA GEBELİKLER VE ADLİ SORUNLAR

Arş. Gör. Dr. Esra ARSLAN¹

Prof. Dr. İ. Hamit HANCI²

¹Ar. Gör. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

²Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ÖZET:18 yaş altı gebeliklerin yol açtığı toplumsal sorunlar hukuki sorunlarından çok daha fazladır. Çalışmamızda 18 yaş altı gebeleri, 15-18 yaş ve 15 yaş altı olarak iki farklı kategoride sınıflandırdık. Her ne kadar medeni kanunun 124. maddesi erkek ve kadınların 17 yaşını doldurmadan evlenemeyeceğini belirtse de hakim kararıyla bu sınır 16 yaşına çekilebilmektedir. Ne yazık ki ülkemizde bu sınır resmi olmayan şekillerde 15 yaşın altına düşmektedir. Bu çalışmada 18 yaş altı gebeliklerin yol açtığı toplumsal ve hukuksal sorunlar ve bu gebelerle karşılaşılan sağlık personellerinin hukuki sorumlulukları değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, adölesan, evlilik, gebelik, ceza kanunu, adli bildirim

3- ACİL SERVİS HEMŞİRESİNİN ADLİ OLGULAR KARŞISINDAKİ YASAL SORUMLULUKLARI

Emine Tuğba TOPÇU¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı

*Bu çalışma, 12-14 Ekim 2017 tarihinde Uluslararası 3. Adli Hemşirelik 2. Adli Sosyal Hizmet 1. Adli Gerontoloji Kongresi'nde poster bildiri olarak sunulmuştur.

ÖZET : Son zamanlarda sağlık çalışanlarının adli olgularla karşılaşma oranlarının artması, adli olgulara yaklaşım hususunda daha fazla dikkat gerektirmektedir. Özellikle acil servislere sıklıkla farklı çeşitlerde adli olgu başvurusu yapılmaktadır. Hemşireler adli olguyla ilk karşılaşan, hastayla temas eden, ailesiyle iletişim kuran ve yaralı şahsın eşyalarına dokunan sağlık personelidir. Hemşireler uzun yıllardır, yasal herhangi bir eğitim almadan ve resmi olarak tescil olmaksızın adli olgularda görev almaktadırlar. Adli olgularda kanıtın toplaması, kanıt korunması, kanıtın kayıt edilmesi ve teslim zincirinin sürdürülmesi gibi görevler acil servis hemşirelerine düşmektedir. Acil serviste çalışan hemşirelerin adli olgularda rol ve sorumluluklarını bilmesi adli olayın açıklığa kavuşturulmasını sağlayacaktır. Ülkemizde adli hemşirenin görev ve sorumlulukları henüz tanımlanmamıştır. Adli hemşirelik ile ilgili doğrudan yasa ve yönetmelikler olmamakla birlikte acil servis hemşirelerinin kanun ve yönetmelikler hususunda rol ve sorumluluklarını yerine getirmeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, acil servis hemşirelerinin adli olgular karşısındaki yasal sorumlulukları hakkında literatür bilgisi sunmak, görev ve sorumlulukları hakkında farkındalık oluşturmaktır. Acil hemşiresinin adli olgulardaki yasal sorumlulukları TCK'nın 198., 279., 280., 281., 530., CMK'nın 75., Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği 86., Hemşirelik Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 7. ve Tıbbi Hizmetlerin Kötü Uygulanmasından Doğan Sorumluluk Kanunu Tasarısı'nın 26. maddelerinde belirtilmiştir. Sonuç olarak, hemşirelerin yasal sorumluluklarını bilmesi hem hastaya zarar verilmesini önleyecek hem de hemşireleri koruyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirenin yasal sorumlulukları, acil hemşiresi, adli olgular.

4- DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ADLİ SOSYAL HİZMET UYGULAMALARINA GENEL BAKIŞ*

Yüksek Lisans Öğr. Büşra Demir¹, Dr. Öğr. Üyesi Esra Kılıç Ceyhan²

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bil. Ens. Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğr., busradurmus94@gmail.com
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü Dr. Öğr. Üyesi, shu_esra@hotmail.com

ÖZET: Adli sosyal hizmet, adli sisteme çeşitli sınıflarla dahil olmuş hassas gruplara yönelik uygulanan sosyal hizmet müdahalelerini kapsamaktadır. Adli sosyal hizmet uzmanları; savunuculuk yapma, danışmanlık sağlama, eğitim verme, yasal düzenlemelere katkı sağlama ve iyileştirmelerde bulunma gibi fonksiyonları ile birey, aile, grup, toplum düzeylerinde müdahalelerde bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında adli sosyal hizmetin dört temel alanındaki uygulamalarının Dünya'daki ve Türkiye'deki durumları incelenerek literatüre katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: adli sosyal hizmet, çocuk mahkemesi, aile mahkemesi, ceza infaz kurumları, denetimli serbestlik

1

2

